ליה השתא בעל לא קא מערער אגן ניקום ונערער עלה בפלוגתא דר' יוחגן ור' יהושע

בן לוי חד אמר לפי שאין בקיאין לשמה וחד

אמר לפי שאין עדים מצויין לקיימו תסתיים

דר"י בן לוי הוא דאמר לפי שאין בקיאין

לשמה דר' שמעון בר אבא אייתי גיטא לקמיה

דר' יהושע בן לוי וא"ל צריכנא למימר בפני

נכתב ובפני נחתם או לא א"ל לא צריכת לא

אָמרו אלא בדורות הראשונים שאין בקיאין

לשמה אבל בדורות האחרונים דבקיאין

לשמה לא תסתיים ותסברא והא רבה אית

ליה דרבא ועוד הא אמרינן שמא יחזור דבר

לקלקולו אלא ר"ש בר אבא אוניש אחרינא

הוה בהדיה והא דלא חשיב ליה משום כבודו

דר"ש: איתמר בפני כמה יינותנו לה רבי

יוחנן ור' חנינא חד אמר "בפני שנים וחד אמר

בפני שלשה תסתיים דר' יוחנן הוא דאמר

בפני שנים דרבין בר רב חסדא אייתי גיטא

לקמיה דר' יוחגן ואמר ליה זיל הב לה באפי

תרי ואימא להו בפ"ג וכפני נחתם תסתיים

לימא בהא קמיפלגי דמאן דאמר בפני שנים

קסבר לפי שאין בקיאין לשמה ומאן דאמר

בפני שלשה קסבר לפי שאין עדים מצויין

לקיימו ותסברא הא מדר' יהושע בן לוי אמר

לפי שאין בקיאין לשמה רבי יוחנן אמר לפי

שאין עדים מצויין לקיימו והכא היכי קאמר

ר' יוחנן בפני שנים ועוד הא רבה אית ליה

דרבא אלא דכ"ע בעינן עדים מצויין לקיימו

והכא בשליח נעשה עד ועד נעשה דיין

קמיפלגי מ"ד בפני שנים קסבר מבשליח נעשה

עד יועד נעשה דיין ומאן דאמר בפני ג'

קםבר שליח נעשה עד ואין עד נעשה דיין

יוהא קיימא לן בדרבנן דעד נעשה דיין אלא

הכא בהא קמיפלגי דמר סבר כיון דאשה

כשירה להביא את הגם זמנין דמייתא ליה

איתתא וסמכי עלה ואידך אשה מידע ידעי

ולא סמכי עלה תניא כוותיה דרבי יוחנן

∘המביא גם ממדינת הים ונתנו לה ולא אמר

לה יבפני נכתב ובפני נחתם יוציא והולד

ממזר דברי רבי מאיר וחכ"א אין הולד ממזר

יכיצד יעשה ישלנו הימנה ויחזור ויתננו לה

בפני שנים ויאמר בפני נכתב ובפני נחתם

ור"מ משום דלא אמר בפני נכתב ובפני נחתם

יוציא והולד ממזר אין ר"מ למעמיה יידאמר

רב המנונא משמיה דעולא אומר היה ר"מ

כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין

יוציא והולד ממזר בר הדיא בעי לאתויי גימא

אתא לקמיה דרבי אחי דהוה ממונה אגימי

ל) לעיל ג., ג) קדושין מג., ד) כתובות כא: סנהדרין ד) כתובות כא:

. לד: ר"ה כו. ב"ה ל: ב"ב קיד., ה) ב"מ נה: לקמן פו., ו) [ע" מוס' ב"מ נה:

ד"ה ולא אמרן, ז) לקמן פ.

ב"מ נה:, ה) לקמן טו. [ע"ש פרש"י ד"ה שיטה

אחת וכו'], ע) [שייך לע"א], י) [ע"א], יא) [ע"ש דליתא הכי ושוב מנאתי

הערה במהרש"ח], יב) נ"ל

ככל. פור״

מוסף רש"י

בפני כמה נוחנו לה

בפניהם בפני נכתב (לעיל

ט שליח נעשה עד.

בין לקידושין בין ששלח ממון לבעל חובו מלורף

שליח עם עד להיום שנים.

ביחד שניהם מעידים בדבר (קדושין מג.). ואין עד נעשה דיין. המעיד על

הדבר אין נעשה עוד דיין

באותו דבר. וגם אם רואה

נעשה עליה עוד דיין בעדות עלמו אלא א"כ

ונראה בעיני דגזירת הכתוב

הוא, דכתיב ועמדו שני האנשים וגו', בעדים הכתוב מדבר, לפני ה'

היינו לפני הדיינין, אבל העדים אינן חחרין ויושבין

ולנין (רשב"ם ב"ב קיד.). המביא גט ממדינת

הים. לאשה שעשאו בעלה

להוליכו

הלריכוהו לומר בחני נכחב

סנויכוסו נונוו צפני נכנוב צפני נחתם (ב"מ נה:). יוציא. מי שנשחה על ידי

גע זה (שם). שיטה אחת לשמה. שיעה ראשונה שנה שם האיש והאשה

והומן (לקמן טו.)**.**

שליח זה לאשתו

יג א מיי׳ פ״ז מהל׳ עשין נ טוש"ע אה"ע סימן

קמב סעיף א: יד ב מיי שם [ופ"ג מהלי אישות הלט"ז] טוש"ע ח"מ סימן קכא סעיף ט ה"ע סימן לה :סעיף

מו ג מיי׳ פ״ה מהל׳ עדות הלכה ט סמג עשין קט טוש"ע ח"מ סי , בעוש"ע ח"מ נ. ז סעיף ה בהג"ה: בול ד מיי ר" בעיף ה פהג ה. ד מיי פ"ז מהל' גירושין הלכה יז סמג עשיו נ טוש"ע אה"ע סימו קמב סעי' ז: יו ה ו מיי' שם הל' יב :טוש"ע שם סעיף טו

גליון הש"ם גמ' כיצד יעשה. עי׳ לקמן פד ע״ב תד״ה אמר

פסקי רי"ד י שכבר מקויים הוא: איתמר בפני כמה נותנו לה ר׳ יוחנן ור׳ חנינא חד אמר . בפני שנים וח״א בפני ג׳ שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם כדי לקיימו דכ״ע בעינן לקיימו דר׳ יוחנן הוא דאמר בפני שנים (ומשניהם) צריך שיאמר בפני נכתב כדי לקיימו שאם יבא הבעל היום ומחר ומערער לא משגחינז בעי שלשה מפני שהוא מעשה ב״ד כדאמרן בפ״ב נעשה עד ועד נעשה דיין . המיחלגי מ"ד רחוי שויח נעשה דיין. ומ"ד בפני ג' . הסבר שליח נעשה עד ואיז האיש מקדש (מג.) אמרינן אמר רבא אמר רב נחמז . לי אשה הן הן שלוחיו הן . הן עדיו וכן בגירושין וכן ... בי ייבן באירשין וכן בדיני ממונות ומסקנא התם והלכתא שליח נעשה עד והכא בהא קמיפלגי מאן דאמר בפני שנים קסבר כי היכי דשליח . נעשה עד הכי נמי עד נעשה עו הכי נכוי עו נעשה דיין והלכך מצטרף זה עם השנים וה״ל קיום הגט בג׳. ומ״ד בפני ג׳ עד ואין עד נעשה דיין ומקשה והא קי״ל בדרבנן דעד נעשה דיין פי׳ כגון גבי קיום שטרות אמרינן רפ״ר דרחורות ג׳ שישרו לקיים את השטר וכו׳ והוינן בה למימר דעד נעשה דייו וכו' ומשנינו נעשה דיין וכו' ומשנינן ה"מ בעדות החדש דאורייתא וכו' אבל בדרבנן עד נעשה דיין ומהדר אלא הכא בהא קמיפלגי מר סבר כיון . דאשה עצמה מביאה גיטה בפני נכתב ובפני נחתם זמנין דמתיא לה איהי . תכשיר עתה בשנים יכשירו גם באשה בשנים ואשה לא חזיא לאצטרופי מ״ה תקנו

בג׳ ואידך אשה מידע ידיע

. ולא סמכי עלוהי פי׳

קודם שלמדו דכיון דניסת לא תצא כיון דלויוף ליכא למיחש דנתקיים בחותמיו וליכא אלא לעז בעלמא דשלא לשמה אפי׳ אי אתי בעל ומערער כדפרישים לטיל נמ״א ד״ה א״ה במל: ותםברא והא רבה אית ליה מעמא מאי דילמא אתי בעל מערער ופסיל

אינת אימא מעמא מאי בו'. רש"י לא גרים אינעית אימא

דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא™

דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש בקונטרסב ובסמוך דהאמר אלא ר׳ שמעון בר אבא איניש אחרינא הוה בהדיה לא גרסינן אלא דאינו בא לסתור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריב"ל סבר לפי שאין בקיאין לשמה כו': הא מדר' יהושע בו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא בעי לשנויי דסבר כאידך לישנא דפ"ב (לקמן דף יז.) דההוא לישנא דהתם דקאמר שנים אין לריכין לומר בפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה יתד הוא שלא תמוט ועוד דבההיא שינויא לא הוה משני הא דפריך והא רבה אית ליה דרבא: והא קיימא לן ראין עד נעשה דיין

ה"מ בראורייתא ג בוי. רש"ל לא גרים ליה ד והדין עמו דכיון דפשיטא דבדרבנן עד נעשה דיין כדפריך לבסוף היכי פריך מעיקרא הא קיימא לן דאין עד נעשה דיין דהא פשיטא דלא ס"ד דהכא הוי דאורייתא ומיהו בפרק קמא דכתובות (דף יא.) יש קלת כענין זה גבי גר קטן מטבילין אותו על דעת ב"ד ופריך מאי קמ"ל תנינא זכין לאדם שלא בפניו כו' והדר פריך והא קי"ל דודאי עבד בהפקירא ניחא ליה: הבר גרים ר״ת כיון דאשה כשירה להביא את הגט זימנין דמייתי ליה איתתאה וכן פירש רבינו חננאל וה"ה דהוה מלי למימר זימנין דמייתי ליה קרוב: ביצד יעשה. פי׳ כילד יעשה לרבון שתינשא לכתחילה או אם נישאת שלא תנא אבל לולד אין לריך תקנה דבלא תקנה לא הוי ממזר דלית להו כל המשנה כו' ולר"מ כילד יעשה קודם נישואין י אבל לאחר נישואין מסתבר דלר"מ אין תקנה דכיון דהולד ממזר א"כ כל הדרכים האלו בה ותלא מזה ומזה ישוכל הנהו

דתנן לקמן נהזורק (דף פ.): ישלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר בו'. מכאן משמע דלריך לומר בשעת נתינה בפני נכתב מדקאמר יטלנו הימנה וה״ה לאחר נתינה תוך כדי דיבור דמהני מדקאמר לעיל שנתנו לה כשהיה פיקח ולא הספיק לומר בפני נכתב עד שנתחרש אבל לאחר כדי דיבור מספקא לר"י אי מהני כל זמן שעסוקים באותו ענין ^ח או לאו ^ט וקודם נתינה מספקא לר"י נמי אי מהני ומדתנן בפרק כל הגט (לקמן דף כט:) המביא גט ממדינת הים וחלה עושה בבית דין שליח ואומר כו׳ אין ראיה דהרי אומר כשהגט יוצא ממחת ידו: אפילן לא כתב בו אלא שימה אחת כו'. פירוש שלא ראה אלא שיטה ראשונה דמסתמא' סיימו לשמה:

אפילו

טעמא מאי כו' דילמא אחי בעל מערער. דטעמא מאי אמור רבנן דבעי למימר דילמא אתי בעל ומערער הילכך אם לא ניסת לא תינשא אבל השתא דניסת אמאי ליפקה אכתי לא אתי בעל ומערער אנן ניקום ונערער: ש ו**איבעית אימא** לא גרסינן. אלא הכי גרסינן **אלא**

להקל עליה טעמא מאי וכו': בפלוגמא. כי הך פלוגתא דרבה ורבא איפליגו נמי חמורחי קמחי: חייםי גיטח. ממדינת הים: ותסברה לא גרסינן. ואי נמי גרסינן ליה לאו לאורועי תסתיים האתי דשפיר תסתיים דרבי יהושע הוא דאמר לפי שאין בקיאין אלא הכי פריך ותסברא הא דאמר דיחידי הוה: והא רבה אים ליה דרבא. ובעינן לקיימו: הוה בהדיה. ואמרינן לעילי בי תרי דמייתו גיטא מילתא דלא שכיחא: בפני כמה נוסנו לה. השליח: לפי שחין בקיחין. הלכך בתרי סגי דלהוו סהדי דאמר שליח בפני נכתב ואי אתי בעל תו ומערער לא משגחינן ביה: לפי שחין עדים כו'. וכיון דלקיומי הוא בעינן תלתא כדאמרינן בכתובות בפ׳ שני (דף כא:) דקיום שטרות בשלשה: ותסברת. דהכי הוא: והא. מדסיימינן לעיל דריב"ל הוא דאמר לפי שאין בקיאין מכלל דרבי יוחנן בר פלוגתיה דלעיל אמר משום לקיימו והכא סיימינן דר׳ יוחנן הוא דאמר בפני שנים: ועוד הא רבה אית ליה דרבא. ואפילו למ"ד לפי שאין בקיאין לשמה אית ליה נמי לקיימו וניבעי תלתא: בשליה נעשה עד ועד נעשה דיין קמיפלגי. כלומר אי אמרינן כי היכי דשליח נעשה עד הכי נמי עד נעשה דיין קמיפלגי: מ"ד בפני שנים קסבר. כי היכי דשליח נעשה עד ה"נ עד נעשה דיין הלכך מצטרף בהדייהו והוו תלתא: ומ"ד בפני שלשה קסבר. אף ששליח נעשה עד אין עד נעשה דיין: הכי גרסינן והא קיימא לן בדרבנן דעד נעשה דיין. כגון גבי קיום שטרות אמרינן בכתובות (שם) שלשה שישבו לקיים את השטר וקרא ערעור על אחד מהם כו' והוינן בה למימרא דעד נעשה דיין כו' ומותבינן ומשנינן ה"מ בעדות החדש דאורייתא אבל בדרבנן עד נעשה דיין: כיון דחשה כשירה כו'. חי מכשרת בשנים זמנין דמייתא ליה אשה וסמכינו עלה לאכשורי נמי בשנים ואשה לא חזיא לאנטרופי בהדייהו לתלתא: יוליא. מי שנשאה בגט זה: משום דלה המר (לה) יוליה. בתמיה והא גט כשר הוא ובפניו נכתב ומשום דלא אמר הוי ולד ממזר: אפא לקמיה דרבי אחי. באותה העיר שהיו

מוסף תוספות

א. אפי׳. מוס׳ הרח״ש. ב. דאינו בא לסתור הא דקאמר תסתיים. מוס׳ הרא״ט. ג. אבל בדרבנן נעשה דיין, והא ודאי קי״ל בדרבנן נעשה דיין, אלא הכא בהא קמיפלגי. מוס' סלמ״ס, T. אלא מעיקרא גרס והא בדרבנן עד נעשה גרס והא בדרבנן עד נעשה דיין. מוס' הלח"ש. ה. [ולא גרס] יזמנין דמייתי ליה איהי' וכר' דכיון דמצי למימר בכל . הנשים אמאי קאמר באשה הנשים אמאי קאמר באשה דמביאה את גיטה דמלתא דלא שכיחא היא. תוס' הלח"ם. 1. ולא יצטרך גט אחר. תוס' כ"מ נה: ד"ה כלל. I. ויחזור ויתננו לה. מום' הכח"ש. ולא אמו דאפי׳ בעוד שהגט בידה [יאמר בפ״נ ובפ״נ]. ריטנ״.6. ח. כדאמרינן בעלמא (קידושין ו.) כל זמן שעסוקין באותו ענין בשעת נתינה. רשב״א. ט. [נכתוס׳ ב״ת נה: (ד״ה יטלנו) כתבו בפשיטות דמהנין. י. כמו שהתחיל לשמה, כך. מרדכי לקמן ריש פ"ב.

פסקי רי"ד (המשך) קאי) ומערער ואמאי יוציא . והולד ממזר אין ר' מאיר לטעמיה דאמר רב המנונא

א"ל צריך אתה לעמוד על כל אות ואות אתא לקמיה דרבי אמי ור' אסי אמרי ליה לא צריכת וכי תימא אעביד לחומרא ינמצא אתה מוציא לעז על גימין הראשונים רבה בר בר חנה אייתי גיטא פלגא איכתב קמיה ופלגא לא איכתב קמיה אתא לקמיה דרבי אלעזר אמר ליה אפילו לא ייכתב בו אלא שימה אחת לשמה ישוב אינו צריך רב אשי אמר אפי

משמיה דעולא אומר היה ר' מאיר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין הולד ממזר ואין הלכה כרבי מאיר דיחיד ורבים הלכה כרבים. תניא בפ"ב דתוספתא (ה"א) גיטין המביא גט ממדינת הים ולא אמר לה בפני נכתב ובפני נחתם הרי זה נוטלו ממנה אפילו לאחר ג' שנים ונותנו לה ואומר לה בפני במב נכתב ובפני נחתם: בר הדיא בעא לאחרי ג'יש אתא לקמיה דרי אחאי דהוה ממונה אניטין פי' דאמרן כל מי שאינו בקי בטיב גיטין וקידושין לא יהא לו עסק בהן והיו ממנים אדם גדול עליהן . להורות להן היאך יעשום א״ל צריך אתה לעמוד על כל אות ואות אתא לקמיה דר׳ אמי ור׳ אסי א״ל לא צריכית וכ״ת איעביד . לחומרא אתה מוציא לעז על גיטין הראשונים רבה בר בר חנה אייתי גיטא פלגיה איכתיב קמיה ופלגיה לא איכתיב קמיה אתא

כותבין אותו: ממונה אגיטי. דקי"ל

(קידושין דף ו.) כל שאינו יודע בטיב

גיטין וקידושין לא יהא לו עסק עמהן

והוו ממנו גברא רבה לאורויי היכי

נעביד: לא לריכת. אלא בשיטה אחת:

אפילו

ממזר דברי ר' מאיר וחכ"א אין הולד ממזר אלא כיצד יעשה יטלנו ממנה ויחזור ויתננו לה בפני שנים ויאמר לה בפני נכתב י ובפני נחתם פי׳ זה שהצריכו ליטלו ממנה ולתתו לה פעם אחרת כדי שיראה שהוא שליח בדבר דדוקא לשליח המנוה רבנן רבב נהוגם לא לאינם החבר כור לא מבנהו להוצה לה כב מהיה בל שהיה והוא את יהוב בל היקא לא החברים. כבי תרי אבל לא לאינם אחרינא ור' מאיר סבר כיון שכבר נתנו לה יצא מתורת שליח ותו לא מהימן הילבך לא סגי ליה בהך ה תקנתא וכיון דתניא כותיה דר' יוחנן הלכתא כותיה. ולר' מאיר משום דלא אמר בפני נכתב ובפני נחתם יוציא והולד ממזר פי כיון דקאי השתא ואמר הכי משום דלא אמר לה בההיא שעתא ואמר הכי יוציא והולד ממזר אי נמי [לא] אתי בעל (לא